

E?itimcilerin Yarat?c?l???a Kar?? Duyarl?l??? Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itimcilerin Yarat?c?l???a Kar?? Duyarl?l??? Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20713>

Özet

Eğitimcilerin Yaratıcılık Karşı Duyarlılık Testi (EYKDT), sınıf öğretmenlerinin yaratıcılık fenomenine yönelik duyarlılık düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanmış 83 maddelik bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Berat Demirtaş'ın 2018 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş ve Türk eğitim sistemi bağlamına adapte edilmiştir. Ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olup, toplamda altı alt faktörden oluşmaktadır. Derecelendirme, 4'lü Likert formatında yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcılık, Eğitimci Duyarlılık, Psikometrik Ölçek, Güvenilirlik, Adaptasyon, Sınıf Öğretmenleri, Likert Ölçeği

Yazarlar

BERAT DEMİRTAŞ

Amaç

Eğitimcilerin Yaratıcılık Karşı Duyarlılık Testi'nin temel amacı, sınıf öğretmenlerinin yaratıcılık olgusuna karşı gösterdikleri tutum, farkındalık ve duyarlılık düzeylerini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu duyarlılık, öğretmenlerin yaratıcı öğrencileri tanıma, destekleme ve sınıf içi uygulamalarda yaratıcılığa teşvik etme yeteneklerini yansıtır.

Ölçeğin uyarlanma çalışması, öğretmen duyarlılığı ile matematiksel düşünme becerileri arasındaki potansiyel ilişkileri incelemek üzere yapılmıştır. Bu bağlamda, ölçek sadece bir değerlendirme aracı olmakla kalmayıp, aynı zamanda eğitim psikolojisi alanındaki araştırmalara veri sağlamayı hedeflemektedir.

Yapı

Bu test, öğretmenlerin yaratıcılık fenomenine yönelik çok boyutlu yaklaşımların ölçen altı temel faktör etrafında yapılandırılmıştır. Bu faktörler, bir eğitimcinin yaratıcı potansiyeli nasıl algıladığını ve buna nasıl tepki verdiğini kapsamaktadır.

Ölçeğin belirlenen altı faktörü, öğretmenlerin bilişsel ve duyuşsal süreçlerini kapsayacak şekilde sunulmaktadır:

İraksak Düşünme ve Davranma

Genel Bilgi ve Düşünme Temelli Yaklaşımlar

Özel (Alan) Bilgi Temelli ve Özel Beceriler

Odaklanma ve Görev Sorumlulu?u

Güdüler ve Motivasyon

Aç?kl?k ve Belirsizlik Ho?görüsü

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, alt? faktörlü yap?nın incelenmesi yoluyla dolayl? olarak desteklenmektedir. Ancak, kaynak metinde spesifik olarak yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i veya kapsam geçerli?ine dair ayrınt?l? istatistiksel raporlar sunulmam??t?r. Geçerlik çal??malar?nın detaylar? için ölçe?in uyarland??? orijinal çal??maya veya Demirta?'?n (2018) yüksek lisans tezine ba?vurulmas? önerilir.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, hem Cronbach Alpha (α) katsay?s? hem de McDonald'?n (ω) omega katsay?s? kullan?l? olarak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Santos'a (1999) göre güvenilirli?in kabul edilebilir düzeyde olmas? için katsay?nın en az .70 olmas? gerekmektedir.

Testin bütünü için elde edilen güvenilirlik de?erleri oldukça yüksektir ($\omega=.97$; $\alpha=.96$). Bu sonuçlar, E?itimcilerin Yarat?c?l??a Kar?? Duyarl?l??? Testi'nin yüksek derecede tutarl? ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Güvenilirlik analizleri, ölçe?in alt? temel faktörden olu?tu?unu do?rulamaktadır. McDonald'?n (ω) omega katsay?s?, faktör yüklerinin birbirine e?it olmad??? konjenerik ölçümlerde kullan?lan bir katsay?d?r ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) verileri do?rultusunda hesaplanm??t?r.

Alt faktörler baz?nda hesaplanan güvenilirlik katsay?lar? (ω ve α) ?öyledir:

Iraksak Dü?ünme ve Davranma: ($\omega=.91$; $\alpha=.87$)

Genel Bilgi ve Dü?ünme Temelli: ($\omega=.89$; $\alpha=.86$)

Özel (Alan) Bilgi Temelli ve Özel Beceriler: ($\omega=.76$; $\alpha=.70$)

Odaklanma ve Görev Sorumlulu?u: ($\omega=.82$; $\alpha=.75$)

Güdüler ve Motivasyon: ($\omega=.87$; $\alpha=.81$)

Aç?kl?k ve Belirsizlik Ho?görüsü: ($\omega=.87$; $\alpha=.84$)

Tüm alt faktörlerin güvenilirlik de?erleri, kabul edilebilir s?nır olan .70'in oldukça üzerindedir, bu da faktör yap?s?nın sa?laml???n? desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler (Özellikle Sınıf Öğretmenleri)

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitimcilik Mesleğini Ara Edenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri örnekleminde kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: 83 maddeden oluşan test, 4'lü Likert tipi derecelendirme ile puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Yeterliliği, Cronbach Alpha Katsayısı, McDonald Omega Katsayısı, Psikometri, Eğitimde Yaratıcılık

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

İletişim E-posta Adresleri: beratdemir@gmail.com

Yazın Adresi: İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (2018 Yüksek Lisans Tezi Başlamında)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018 (Uyarlama çalışması tamamlanma yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı izinleri ve ücret bilgisi için doğrudan sorumlu yazar Berat Demirtaş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [egitimcilerin-yaraticiliga-karsi-duyarlilik-testi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/egitimcilerin-yaraticiliga-karsi-duyarlilik-testi-toad.pdf)

Kaynaklar

Demirtaş, B. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin yaratıcılık fenomenine duyarlılığı ile matematiksel düşünme becerileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Can, A. (2014). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi. Ankara: Pegem Akademi.

McDonald, R. P. (1985). Factor analysis and related methods. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Santos, J. R. A. (1999). Cronbach's Alpha: A tool for assessing the reliability of scales. Journal of Extension, 37(2), 1-5.

Yurdugül, H. (2006). Ölçek geliştirme çalışmalarında güvenirlik analizi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 39(2), 133-156.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Eğitimcilerin Yaratıcılık Karşı Duyarlılığı Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Toplam 83 madde mevcuttur. Örnek maddeler:

Yapıcı eleştiriler yoluyla öğrencilere yardım ediyor muyum?

Sadece sonuca değil öğrenme sürecine odaklanıyor muyum?